

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de kosten voor de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen
- principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

A. Situering van de nota

Op 14 oktober 2018 vinden de lokale en provinciale verkiezingen plaats. Met betrekking tot deze verkiezingen bevatten artikel 37, §7, artikel 38, §7, artikel 39, tweede lid, artikel 40, §7, en de artikelen 129, 153 en 261 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 de basis voor de toekenning van de vergoedingen en van het presentiegeld aan de leden van de hoofdbureaus en van de stem- en telbureaus en voor de behandeling en de verdeling van de kosten van de verkiezingen.

Artikel 37, §7 luidt:

“De leden van het gemeentelijk hoofdbureau hebben recht op een vergoeding waarvan het bedrag en de voorwaarden door de Vlaamse Regering bepaald worden.”

Artikel 38, §7 luidt:

“De leden van het stadsdistrictshoofdbureau hebben recht op een vergoeding waarvan het bedrag en de voorwaarden door de Vlaamse Regering bepaald worden.”

Artikel 39, tweede lid luidt:

“De magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger, heeft voor de opdrachten, vermeld in artikel 24, 25, 46, 47, 49, en 50, recht op een vergoeding waarvan het bedrag en de voorwaarden door de Vlaamse Regering bepaald worden.”

Het gaat hier over de magistraat die de taken van de voorzitter van het vroegere kantonhoofdbureau overneemt.

Artikel 40, §7 luidt:

“De leden van het provinciedistrictshoofdbureau hebben recht op een vergoeding waarvan het bedrag en de voorwaarden door de Vlaamse Regering bepaald worden.”

Artikel 129 luidt:

“De leden van het stembureau hebben recht op presentiegeld, waarvan het bedrag en de modaliteiten door de Vlaamse Regering bepaald worden.”

Artikel 153 luidt:

“De leden van het telbureau hebben recht op presentiegeld, waarvan het bedrag en de modaliteiten bepaald worden door de Vlaamse Regering.”

Artikel 261 luidt:

§1. De verkiezingsuitgaven voor het verkiezingspapier zijn ten laste van het Vlaams Gewest.

§2. Komen bij de gewone verkiezingen ten laste van de provincies:

1° het presentiegeld en de reisvergoeding waarop de leden van de stem- en telbureaus aanspraak kunnen maken, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering;

2° de reiskosten voorgelegd door de kiezers die op de dag van de verkiezing niet meer in de gemeente verblijven waar ze als kiezers zijn ingeschreven, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering;

3° de verzekeringspremies om de lichamelijke en stoffelijke schade te dekken die voortvloeit uit ongevallen die de leden van de hoofd-, stem- en telbureaus, en de magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger, zijn overkomen bij de uitoefening van hun ambt. De Vlaamse Regering bepaalt de regels volgens dewelke die risico's worden gedekt;

4° de verzekeringspremies om de lichamelijke en stoffelijke schade te dekken die voortvloeit uit ongevallen die de personeelsleden van de Vlaamse overheid en van de lokale en de provinciale besturen zijn overkomen bij de vervulling van taken naar aanleiding van de verkiezingen. De Vlaamse Regering bepaalt volgens welke regels die risico's worden gedekt;

5° de vergoeding en de reisvergoeding waarop de leden van de gemeentelijke en provinciale hoofdbureaus en van de stads- en provinciedistrictshoofdbureaus aanspraak kunnen maken, onder de voorwaarden die door de Vlaamse Regering worden bepaald;

6° de vergoeding en de reisvergoeding waarop de magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid, of zijn plaatsvervanger, aanspraak kan maken, onder de voorwaarden die door de Vlaamse Regering worden bepaald.

§3. Alle andere verkiezingsuitgaven dan de uitgaven, vermeld in paragraaf 1 en 2, komen ten laste van de gemeenten.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels om uitgaven op het niveau van het gerechtelijk kanton, het provinciedistrict en de provincie, te verdelen over de gemeenten. De Vlaamse Regering kan de provincies en de gemeenten daarvoor instructies geven.”

B. Inhoudelijk

Het voorliggend ontwerpbesluit is geïnspireerd door de basisregels die van toepassing waren bij de lokale en provinciale verkiezingen van 2012 en die vastgesteld waren in het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2012 tot regeling van de kosten voor de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen.

De bepalingen uit dit besluit werden overgenomen en waar nodig aangepast aan de wijzigingen die bij decreet van 30 juni 2017 werden aangebracht aan het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet en aan de opmerkingen die de Raad van State in zijn advies nr. ... van ... 201... heeft geformuleerd. Het besluit van 25 mei 2012 wordt in het voorliggend ontwerpbesluit vervolgens opgeheven.

Inhoudelijk valt het ontwerpbesluit uiteen in volgende onderdelen:

1. Vergoedingen en presentiegelden

De hoogte van de bedragen in het voorliggend ontwerpbesluit werd bekomen door de bedragen die golden voor de verkiezingen van 2012 te indexereren, wat gebruikelijk is.

Bij de lokale verkiezingen van 2012 waren de presentievergoedingen als volgt vastgesteld:

- 100 euro voor de voorzitters van het provinciaal, provinciedistricts-, stadsdistricts- en gemeentelijk hoofdbureau en 67 euro voor de leden en de secretarissen van die bureaus;
- 83 euro voor de voorzitter van het kantonhoofdbureau en 33 euro voor de leden en secretaris van dit bureau;
- 17 euro voor de leden van de stembureaus en van de telbureaus in de gemeenten waar op papier wordt gestemd;
- 25 euro voor de leden van de stembureaus in de gemeenten waar digitaal wordt gestemd.

De indexering levert het volgende resultaat op:

- 109 euro voor de voorzitters van het provinciaal, provinciedistricts-, stadsdistricts- en gemeentelijk hoofdbureau en 73 euro voor de leden en de secretarissen van die bureaus;
- 90 euro voor de magistraat, vermeld in artikel 24, eerste en tweede lid van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 (deze neemt de taken over van de voorzitter van het kantonhoofdbureau);
- 19 euro voor de leden van de stembureaus en van de telbureaus in de gemeenten waar op papier wordt gestemd;
- 27 euro voor de leden van de stembureaus in de gemeenten waar digitaal wordt gestemd.

2. Reisvergoeding

De reisvergoeding voor de leden van de bureaus die zetelen in een andere gemeente dan waar zij in de bevolkingsregisters ingeschreven zijn, wordt gelijkgesteld met het tarief dat momenteel geldt voor dienstreizen van de personeelsleden van de Vlaamse overheid, namelijk 0,3363 euro per afgelegde kilometer (voordien was dit 0,3352 km per afgelegde kilometer).

Voor kiezers die recht hebben op de terugbetaling van hun reiskosten en die een ander vervoermiddel gebruiken dan de trein, wordt de reisvergoeding betaald aan hetzelfde tarief als hierboven vermeld voor de leden van de bureaus, in plaats van aan het tarief van de NMBS.

3. Verzekering

In het ontwerpbesluit worden ook de voorwaarden geregeld voor de verzekeringspolis die de provincies moeten afsluiten. Deze zijn dezelfde als in het besluit van 25 mei 2012.

4. Verdeling van de kosten tussen provincies en gemeenten

Het voorliggend ontwerpbesluit bevat de kostenverdeling zoals het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 die voorschrijft in artikel 261, §2 en §3. Deze is dezelfde als in het besluit van 25 mei 2012, met dit verschil dat de kostenverdeling tussen de gemeenten niet verplicht moet gevolgd worden als de betrokken gemeenten onderling een akkoord bereiken over een eigen verdeling van de gemeenschappelijke verkiezingsuitgaven.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Aangezien het de regeling betreft van de kosten die de gemeenten en provincies moeten dragen voor de organisatie van de verkiezingen, heeft het voorliggend ontwerpbesluit geen budgettaire weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Op 3 juli 2017 bracht de Inspectie van Financiën een gunstig advies uit met de bevestiging dat het ontwerpbesluit geen budgettaire weerslag heeft, zodat het begrotingsakkoord niet moet ingewonnen worden. In opvolging van het advies van de Inspectie van Financiën werden de vergoedingen voor de leden van de verschillende bureaus nog licht aangepast.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

A. Weerslag op de provincies

Aan de provincies worden de volgende verplichtingen opgelegd:

- het afsluiten van een overeenkomst met de NMBS om een gratis treinbiljet te leveren aan de kiezers die recht hebben op terugbetaling van hun reiskosten;
- het afsluiten van een verzekeringspolis om de lichamelijke schade te dekken die voortvloeit uit ongevallen die de voorzitter, de secretaris of de bijzitters van de diverse bureaus zijn overkomen tijdens de uitoefening van hun ambt of op de heen- en terugweg van hun woonplaats naar de plaats waar hun bureau zitting heeft en om de burgerlijke aansprakelijkheid te dekken die voortvloeit uit de schade die door hun toedoen of schuld werd toegebracht aan derden bij de uitoefening van hun opdracht of op de heen- en terugweg van hun woonplaats naar de plaats waar hun bureau zitting heeft; de verzekeringspolis dekt ook de burgerlijke aansprakelijkheid van de personeelsleden van de Vlaamse overheid en van de lokale en de provinciale besturen die taken vervullen naar aanleiding van de verkiezingen.

Hieronder wordt weergegeven wat de weerslag hiervan kan zijn:

- a) *Personeel*: voorliggend ontwerpbesluit noodzaakt geen bijkomende inzet van het in dienst zijnde personeel van de provinciale besturen, noch de werving van bijkomend personeel.
- b) *Werkingsuitgaven*: de budgettaire weerslag van de hierboven vermelde overeenkomsten die de provincies moeten afsluiten, is moeilijk te schatten omdat de situatie voor elke provincie anders kan zijn en omdat nog onbekend is hoeveel kiezers recht zullen hebben op de terugbetaling van hun reisvergoeding.

De grootte van deze onkosten zal echter relatief klein zijn in vergelijking met de kosten van de presentiegelden, waarvan de bedragen in voorliggend ontwerpbesluit worden vastgesteld. De kost hiervan werd de vorige verkiezingen op 1,1 miljoen euro geschat.

- c) *Investerings en schuld*: de uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit veroorzaakt geen bijkomende investeringen voor de provinciale besturen.
- d) *Ontvangsten*: in uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit worden geen bijkomende financiële middelen aan de provinciale besturen ter beschikking gesteld.

B. Weerslag op de gemeenten

Overeenkomstig het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 komen alle resterende kosten ten laste van de gemeenten.

- a) *Personeel*: het voorliggend ontwerpbesluit noodzaakt op zichzelf geen werving van bijkomend personeel. Vanzelfsprekend leidt de organisatie van de verkiezingen wel tot een verhoogde inzet en beschikbaarheid, met bijkomende personeelsuitgaven tot gevolg, maar dat vloeit niet voort uit dit ontwerpbesluit, dat de vaststelling van de presentiegelden en

de regeling van andere uitgaven bevat.

- b) *Werkingsuitgaven*: voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen.
- c) *Investerings en schuld*: de uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit veroorzaakt geen bijkomende investeringen voor de gemeenten.
- d) *Ontvangsten*: in uitvoering van voorliggend ontwerpbesluit worden geen bijkomende financiële middelen aan de gemeenten ter beschikking gesteld.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister van bestuurszaken niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerpbesluit werd aangepast overeenkomstig het wetgevings-technisch en taaladvies nr. 2017/78 van 16 maart 2017.

Aangezien het ontwerpbesluit dezelfde regulering overneemt die al van toepassing was op de vorige lokale verkiezingen van 2012, en er dus geen nieuwe regulering wordt gecreëerd, is geen reguleringssimpactanalyse vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de kosten voor de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 60 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- het advies van de Inspectie van Financiën